

Näkökulmia luvun 18 tehtäviin ja kuviin

Kuvatehtävä: Miten Picasso kuvaa maalauksessaan Guernica Espanjan sisällissotaa? Mitä kubismin tyylipiirteitä maalauksessa on?

Espanjan sisällissota

- Pommitukset kuvataan julmana ja kaoottisena.
- Maalauksessa on kauhusta huutavia ihmisiä ja eläimiä.
- Sota on paloitellut ihmisiä ja kuvassa näkyy irrallisia jäseniä.
- Sodan totaalisuus: se koskee kaikkia ihmisiä, myös siviilejä.
- Kuvassa on tuhoutuvia rakennuksia.

Kubismin piirteet

- Kuva on hajotettu geometrisiin muotoihin ja sommiteltu uudenlaiseksi kokonaisuudeksi.

1. Kuvaile elämää Euroopan suurkaupungeissa ensimmäisen maailmansodan jälkeen.

- Kaupungistumisen myötä vapaa-aika lisääntyi.
- Aikalaiset kokivat kaupungit ruuhkaisiksi.
- Kaupunkeihin liittyi konekulttuuri.
- Suurkaupunkeihin rakennettiin lisää kerrostaloja.
- Kaupunki toi vapauksia esim. naiseen elämään.
- Suurkaupungissa oli tarjolla erilaisia vapaa-ajan huvia kuten teattereita, elokuvasaleja, tanssipaikkoja ja kahviloita.

2. Miten yhteiskuntaluokka vaikutti urheilulajien suosioon?

- Yläluokka harrasti vaarallisia lajeja kuten ratsastusta ja metsästystä.
- Keskiluokka pelasi tennistä ja krikettiä.
- Työväenluokka harrasti ja seurasi fyysisyyttä vaativia lajeja, kuten jalkapalloa.

3. Miten moderni taide erosi aikaisemmista taidesuunnista?

- Taiteilijat halusivat rikkoa rajoja, hätkähdyttää ja kokeilla uutta.
- He eivät kunnioittaneet perinteisiä arvoja vaan ottivat voimakkaasti kantaa teoksillaan yhteiskuntaan.
- Taiteilijat ilmaisivat töillään sisäisiä tuntojaan ja ajatuksiaan.

4. Esseetehtävä: Tarkastele naisten yhteiskunnallisen aseman muutosta länsimaissa 1800-luvun puolivälistä toisen maailmansodan loppuun asti. (yo-tehtävä S2016)

Naisten aseman kohentumisen taustalla teollistuminen ja kaupungistuminen.

Tyydyttävässä vastauksessa opiskelija tuo esille joitakin asioita, joita naisen asemassa tapahtui.

Tällaisia ovat esimerkiksi:

- Naisten työssäkäynti kodin ulkopuolella yleistyi, kun teollisuustyö ja kaupunkien uudet palveluammatit, kuten tavaratalojen myyjät, opettajat ja konttorityöntekijät yleistyivät.
- Työssäkäynnin myötä naisten taloudellinen riippuvuus puolisoistaan väheni.
- Naisasialiike syntyi 1800-luvun puolivälissä ja se vaati naisille poliittisia oikeuksia, kuten ääni- ja vaalioikeutta. Suffragetit järjestivät mielenosoituksia vaatimusten edistämiseksi.

Kiitettävässä vastauksessa selitetään tarkemmin ja laajemmin naisen aseman kohentumisen taustatekijöitä, kuten esimerkiksi:

- Ensimmäinen maailmansota vaati naisten panosta sotaponnisteluissa ja edisti siten naisten tasa-arvovaatimuksia.
- Yleinen oppivelvollisuus ja naisten kouluttautuminen paransi naisten asemaa.
- Naisten aseman parantuminen näkyi etenkin kaupungeissa, maaseudulla muutos tapahtui hitaammin.
- Vastauksessa voi pohtia myös sitä, miten naisen itsenäistyminen näkyi pukeutumisessa ja tapakulttuurissa.

5. Lue saksalaisen Hugo Ballin runo (1916). Se on pelkkää siansaksaa, eikä tarkoita mitään.

Pohdi, mitä se kertoo omasta ajastaan.

- Näennäisen järjetön runo on esimerkki modernista taiteesta.
- Moderniin taiteeseen kuului taiteen rajojen kokeileminen. Usein tarkoituksena oli myös pilkata vallitsevaa yhteiskuntaa ja sovinnaisia arvoja.
- Runo on dadaismia. Se syntyi ensimmäisen maailmansodan aikana vastareaktiona sodan järjettömyyteen.